

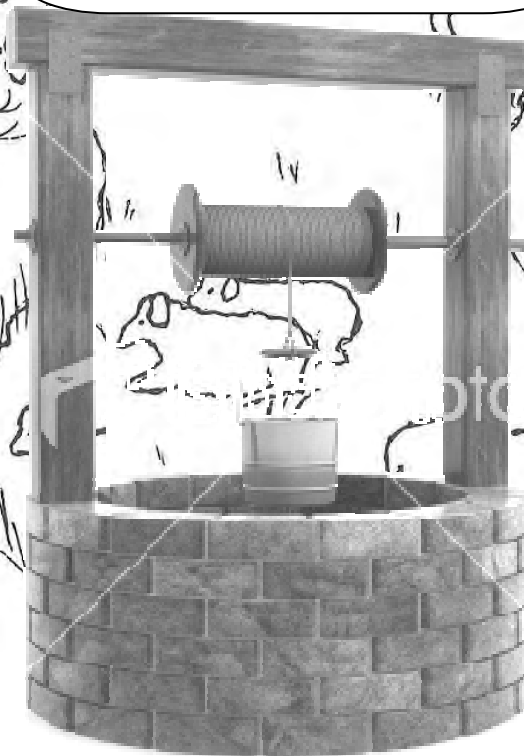
תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעבי"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

המלך הנבאר ההוא ישקו העצורים

פרשת דברים

כיתה ז'

הר"ר יוסף מאיר שווארץ הי"ז

חידו"ת לפרשת דברים

ישראל תשובה הזכיר את החטאים רק ברמז מפני כבודם של ישראל, אבל בויהי בארבעים שנה שהיתה לפני מיטתו ואז עשו כבר ישראל תשובה מיראה רק רצה לזכותם שיעשו תשובה מאהבה ע"כ פרט ופירש את כל החטאים כי הם יתהפכו לזכיות וזהו כבודם של ישראל שיהיה להם הרבה זכיות.

(דברי יואל)

ה' אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי השמים לרוב, ה' אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם. ופירש"י מהו שוב ויברך אתכם וכו', אלא אמרו למשה אתה נותן קצבה לברכותינו וכו', אמר להם זו משלי אבל הוא יברך אתכם כאשר דבר לכם, והקשו המפרשים אם כן למה צורך לברכת משה הא בכלל ברכת ה' הוא גם ברכת משה דבכלל מאתים מנה. ויתבאר על פי מה

אלה הדברים אשר דיבר משה וגו' במדבר בערבה וגו' פי' רשיז"ל שלכך סתם הדברים והזכיר את עוונות בני ישראל ברמז מפני כבודם של ישראל, וקשה דתיכף אח"כ בכל הסדר הוא מחשב את כל החטאים בפרטויות ובפירוש ולמה לא חשש אז לכבודם של ישראל. וי"ל עה"פ הנ"ל שמשה רבינו רצה לזכותם שישובו תשובה מאהבה, והנה בקדושת לוי פי' מה שאמרו חז"ל עה"פ ולקחתם לכם ביום הראשון וכו' וכי ראשון הוא והלא ט"ו הוא, אלא ראשון לחשבון עוונות, דהנה בראש השנה ויוהכ"פ עושים תשובה מיראה ואז הזדונות נעשים כשגגות, א"כ למה לעשות חשבון מוטב שלא יזכר ולא יפקד, אבל בסוכות עושים תשובה מאהבה והזדונות נעשים זכיות, ואז כדאי לעשות חשבון מהעוונות כי הם יתהפכו לזכיות, ע"כ אמרו ראשון לחשבון עוונות, עכד"ק. ובזה א"ש דבתחילה לפני שעשו

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

שכתב א"ז זללה"ה בישמח משה (פ' בשלח)
הטעם דקריעת ים סוף היה על ידי שליח
ולא על ידי הקב"ה לבדו, משום דכל
מעשיו ית"ש בעצמו ראוי להיות נצחי
כמוהו, ופעולה שאינה נצחי הוא פחיתות
ח"ו לו יתברך, ומטעם זה אמרו חז"ל
(שהש"ר פ"א ס"ד) אלמלא אמרו ישראל דבר
אתה עמנו, לא היה שכחה, ובקריעת ים
סוף שהיה רק לפי שעה ואח"כ שב
לאיתנו לכך הוצרך להיות על ידי שליח,
עכ"ד.

ובדרך זה יש ליתן טעם לשבח על מה
דקי"ל (קידושין לט:) שכר מצוה בהאי עלמא
ליכא, וטעמא בעי. דהנה כל דבר בעולם
הזה יש לה גבול וסוף, דשית אלפי שנה
הוה עלמא (סנהדרין צז.), וגם חיי האדם
בעולם הזה הם בגבול וסוף, אם כן אם
היה משתלם שכר טוב בעולם הזה היה
בגבול, והיה פחיתות ערך להקב"ה בחינת
אין סוף לעשות באופן שיהיה בגבול וסוף,
ולכן השכר שהקב"ה בעצמו משלם מגיע
ביום שכולו טוב, אשר שם יהיה נחלה

בלי מצרים בעולם הנצחי, אבל העונש
מגיע בעולם הזה, כי מבואר במפרשים
שהעונש מגיע על ידי שליח שאין הקב"ה
מיוחד שמו על הרעה, ועל כן מגיע בעולם
הזה דוקא שהוא באופן של גבול וסוף.
והשתא יתבאר היטב ענין ברכת משה
רבינו, כי ברכת השי"ת הוא בלי קצבה
בחינת אין סוף כמוהו יתברך, אם כן אי
אפשר לשלמו בעולם הזה דהוי בגבול
וקצבה והוי פחיתות לערכו יתברך, ושמור
וצפון הוא לעולם הנצחי, מה שאין כן
ברכת משה רבינו יש לה מעלה יתירה
דאפשר להתקיים גם בעולם הזה שהוא
בגבול וקצבה, ולכן שפיר היה צורך גם
לברכת משה רבינו כדי לקבל שכר בהאי
עלמא.

כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ס מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ס מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

בנוסח אני מאמין אנו אומרים, אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח ואף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא.

ולכאורה יפלא מה טעם נתקן לומר בפיסקא זו לשון קושיא ותירוץ "ואף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו", ולא מצינו כן בכל שאר הי"ג עיקרים הגם שבכולן היה שייך להקשות ולתרץ, כגון אני מאמין שהבורא ית"ש אינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף, ואף על פי שנאמר יד ה' עיני ה', אני מאמין שהבורא ית"ש גומל טוב לשומרי מצותיו ומעניש לעוברי מצותיו, ואף על פי שצדיק ורע לו ורשע וטוב לו, וכן בכולם. ונראה עפי"מ שכ' בפנים יפות (פ' וישב) לפרש הכתוב (תהלים מב ג) צמאה נפשי לאלהים לאל חי מתי אבא ואראה פני אלהים, כי הנה כתיב (משלי כז יט) כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם, ולכן אין מקבלין תנחומין על החי, כיון שהחי הנאבד משתוקק אליו הוא מעורר אהבתו לבל ישכח, וכיון שאהבת הקב"ה לישראל היא תמידית על כן היא מעוררת את ישראל לאהוב את השי"ת, וזה שאמר צמאה נפשי לאלהים, והטעם לא"ל ח"י, כיון שהקב"ה חי וקים והוא זוכר אותם ומצפה לראותם, על כן הוא מעורר אהבתו אליו כמים הפנים לפנים, ולזה אומר מתי אבא ואראה פני אלהים, עכ"ד. ולפי זה יש לומר כי מה שנתקן לומר ואף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבא, אין זה בדרך קושיא ותירוץ, אלא לאחר שאמר אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח, הרי הוא מביא ראיה חזקה ואיתנה על ביאת המשיח, בראותינו שכבר עברו קרוב לאלפיים שנה מאז חורבן הבית וגלות ישראל, ועם כל זה לא נשכח ולא פג ענין הגאולה מלבות בני ישראל, ואף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא, ובצפייתנו צפינו בכל יום ויום שיבא בן דוד ויגאלינו, על כרחך מפני שאין מקבלים תנחומין על החי, וברור כשמש אשר בקרוב בימינו נזכה לגאולה וישועה

(ברך משה)